

El llenguatge

15/7/1971

En comentem l'ús

Certes frases, amb un complement directe representat per una locució possessiva, el possessor de la qual hagi estat esmentat abans, admeten dues solucions diferents: per mitjà de l'adjectiu possessiu que convinguí o bé per mitjà del pronom en. Podem dir, així, Admiro les qualitats del seu germà però també veig els seus defectes o bé Admiro les qualitats del seu germà però també en veig els defectes. Anàlogament, He llegit el llibre però no conec el seu autor o bé... però no en conec l'autor. Va comentar l'obra i va analitzar les seves principals característiques o bé ...i en va analitzar les principals característiques. Totes dues construccions són licítes i correctes i no es pot pas dir, en rigor, que la segona sigui preferible a la primera. És enraonat, en canvi, de posar en relleu la segona i de recomanar-la, considerant que n'hi ha moltes que en prescindeixen sistemàticament, per simple desconexença, amb què es priven ells mateixos d'una possibilitat sintàctica que, això sí, contribueix a fer la frase més concisa i cenyida. Convé advertir, però, que aquesta construcció només és possible quan la locució possessiva és un complement acusatiu. Si és el complement d'un verb que refereix una preposició, encara que sigui la preposició de, que és precisament la que introdueix complements substituïbles pel pronom en, no és lícit de recórrer a aquesta solució. Fóra, per tant, totalment incorrecte de dir «Va fer una semblança de l'autor i en va parlar de l'obra» en lloc de ...i va parlar de la seva obra. El que es pot representar per mitjà del pronom en amb un verb com parlar és tot el complement: L'obra d'aquest autor també és molt interessant però no en parla ningú.

Al costat de la conveniència de conèixer aquesta possibilitat sintàctica, hi ha fa d'evitar el pleonasma que consisteix a recórrer al pronom en sense ometre el terme possessiu. Són avui força usuals frases inadmissibles com «S'interessan per aquest fenomen i n'estudien els seus orígens». Cal dir ...i n'estudien els seus orígens o bé ...i estudien els seus orígens, sense la duplicació que representa l'ús, en la mateixa frase, dels dos termes equivalents. Convé vigilar, doncs, l'ús d'un terme possessiu després d'un verb precedit pel pronom en. En certa casca, és clar, pot ésser correcte: quan aquest pronom representi un altre complement, partítiu, com en l'oració: No tenim pa però en van dur els seus pares, o bé circumstancial, com en Se'n va anar a París el dia que en va tornar el seu germà.

Albert Jané